

Odilo Lechner apát

**Tedd tágassá
a szívedet**

(részletek)

Előszó

EGY 1500 ÉVES ŐSI SZERZETESI REGULA BÖLCSESSÉGÉBŐL

1952-ben 21 évesen léptem be a müncheni Szent Bonifác monostorba. Első évemben, novíciusként, naponta ismertették velem Benedek Reguláját. Bár a majdnem 15 évszázados Regula tiszteletreméltó korát tekintve rendkívülinek, korokat túlélő erejűnek tűnt, mégis valamiképpen egyszerűnek, kevésbé erőteljesnek és a mai viszonyok közepette néhány előírásában meghaladottnak látszott.

Csak lassanként jöttem rá, hogy mennyi bölcsesség rejlik benne, és még a kis ügyek szabályozása is modellként szolgálhat az élet más területein, okos és mértéktartó különbséget tevő ereje Istenhez vezető utunknak irányt és állandóságot adhat.

Benedek 1500 évvel ezelőtt született egy Nursia (ma Norcia) nevű kis hegyi városkában. II. János Pál pápa 1980-ban az ott elmondott prédikációjában így fogalmazott: Benedek életszabályzata „mindennaposnak, hétköznapiak és ezzel együtt kevésbé heroikusnak tűnik,” mint az apostolok és

vértanúk példája. Azonban éppen így próbálta Benedek az Evangélium üzenetét a munka és az imádság összekapcsolásával „minden ember mindennapos életének dimenziójában megvalósítani”- hangsúlyozta pápa.

Igazából mások erősítették meg számomra Benedek Regulájának bölcsességét és életerejét, gyakran az egyháztól távol álló emberek, akik a helyes életmód után kutattak, vendégek, akik egy hétre vállalták a monostori életet, managerek, akik Benedek Regulájában útmutatást találtak saját vezetési feladatukhoz.

Így az is megfogott, hogy Michael Cornelius és Jürgen Schlagenhof a velem való sok beszélgetésben mily figyelemmel keresték a benedeki Regulában rejlő kincseket. E beszélgetésekből létrejött egy könyv, amely tanácsokkal szolgál korunk embereinek, és amely a már régen megírt szerzetesi Regula aktualitását ismét a szemünk elé állítja. A könyv címe – „Tedd tágassá a szívedet” – olyan mondat, amely bensőségesen közelivé lett számomra. Amikor 1964-ben apáttá választottak, s régi szokás szerint jelmondatot kerestem apáti szolgálatomhoz, Benedek Regulájának Prológusából a „dilatato corde” – szárnyaló szívvel – tűnt

számomra a legmegfelelőbbnek. Érvényes ez egy olyan monostorra, amely egy nagyváros lelkipásztori feladataival foglalkozik és sok különféle embernek ad otthont. Főként azonban nekem mutatja meg a monostori élet célját: ígéretként kaptuk, hogy ha Istenhez hittel fordulunk és így haladunk előre, akkor szívünk tágassá lesz, és Isten parancsainak útját a szeretet kimondhatatlan örömeivel futjuk meg.

Odilo Lechner apát
Szent Bonifác, München és Andechs
2002 Húsvétján

Minden kornak

megvan a maga

csalóka végzete.

A miénk

a határtalan

lehetőségek

illúziója.

A MA EMBERE

lehetőség-ember, akinek nehezebb esik, hogy valamire ráhagyatkozzon, és mellette kitartson. Az a veszély fenyegeti, hogy egyéniség nélküli emberré válik, aki állandóan arról álmodozik, hogy a másik életét élje. Vagy, ráhagyatkozik a teljes szétszóródás ajánlatára, képek és szavak, információk és csábítások áradatára.

A benyomások tömege megakadályozza, hogy valami mély és új igazán megérintse és megtalálja felcserélhetetlenül egyedi arcát.

Benedek számára világos volt, hogy az ember az ezerféle lehetőség labirintusában elveszhet.

Ne vessz el
az ezerféle lehetőség
illúziójában.

Fogadd el a dolgokat úgy,
ahogy vannak.

Ott kezd el,
ahol vagy.

Dönts és
valósíts meg egyet
lehetőségeid közül.

Adott helyzetünket

elfogadni
azonban nem azt jelenti,

elviseljük úgy,
ahogy van,

hanem foglalkozunk vele és alakítjuk.

Ráhagyatkozunk,

és a legjobbat hozzuk ki belőle.

A REMETE LÁNCA

Élt egyszer egy Martinusz nevű remete, aki egy vasláncsal bilincselte meg a lábát.

A lánc másik végét egy sziklához erősítette, hogy csak oly messzire mehessen el, amennyire a lánc hosszúsága engedi. Azt gondolta ugyanis, hogy Isten különlegesen jó szolgálja lesz, ha így őrizkedik a kísértéstől és az ide-oda kószálástól. Benedek hallott erről és egy tanítványával megüzente neki: „Ha Isten jó szolgálja vagy, nem vasból készült láncnak kell megtartania téged, hanem Krisztus láncának.” Erre a remete azonnal eloldotta láncát, és ettől fogva egy lépéssel sem ment messzebb, mint ahogy korábban a bilincse engedte.

Lánc nélkül pontosan arra a helyre korlátozta mozgását, amelyhez korábban odakötötte magát.

A KORLÁTOZOTTSÁG SZABADSÁGA

Alkalmanként mi is külső bilincseket helyezünk magunkra.

Így néha egy külső kényszer jó arra, hogy kitartsunk egy ügy vagy egy feladat mellett. A korlátozottnak csak akkor van értelme, ha benső meggyőződésből fakad és szabadon döntöttünk mellette.

Nekünk, szerzeteseknek a monostor falai értelmes keretet jelentenek. A remete története megvilágítja nekünk az élet örök paradoxonát. Az embernek önmagát kell korlátoznia és lekötnie, hogy szabadságát megvalósítsa.

Szent Benedek maga kezdte el egy konkrét helyen és meghatározott időben, hogy a világot Isten szerint alakítsa. Visszavonulása nem a világtól való menekülés, hanem átváltoztatásának a kezdete.

Nem tudsz

minden

utat

bejárni.

Alkalomadtán, ha az embereket sorscsapás érte, vagy ha megbánják vagy sajnálják, hogy ezt vagy azt az utat választották, idézni szoktam nekik a valamikori ENSZ főtitkár, Dag Hammarskjöld iménti szép költeményét. Vannak emberek, akik mindig az elszalasztott lehetőségek után futnak. Akik csak képzelgésből élnek és panaszkodnak: Ah, ha csak az enyém lenne, mi lenne, ha, miért neki van oly sok sikere a foglalkozásában és nem nekem. Ha életünket feltételes módban éljük, akkor hibázunk. Hiba, amit másoknál keresünk, és hiba, amit magunknak tulajdonítunk. Életünk nehéz lesz, ha nem vagyunk szabadok, és sohasem békülünk meg önmagunkkal.

El kellene jutnunk oda, hogy felismerjük: itt és most ez az én valóságom.

Néha

az ember útra kel és csak a célját tartja szem előtt. Ekkor vak minden más dologra, amellyel találkozik – és amelyek révén más utak és célok adódhatnak.

Kivel nem történt még meg, amikor hegyek között túrázott, hogy rossz utat választott? Aztán hirtelen meglátja: a többiek már fent vannak, már ki is csomagolták az elemózsijukat – miközben ő még a sziklafalon lóg.

És azt is gyakran látjuk, hogy ha az emberek kirándulni mennek, sáros az út. Akkor egy házaspár megáll a sárban: „Látod, azon az úton, amit én akartam választani, nem történt volna ez. Ha úgy mentünk volna, ahogyan én javasoltam, már régen a célban lennénk.”

Ahelyett, hogy belátná: most ezen az úton vagyok. Ha tovább megyek az úton, sok szép dolgot fedezhetek fel. Lehet, hogy a nehéz út érdekesebbnek bizonyul. Azonban csak akkor ismerhetjük fel, ha készek vagyunk az előre nem látottat elfogadni. Ilyen hétköznapi helyzetekben is megtanulhat az ember „igent” mondani. Éppen ez az én helyem. És most ezek az én lehetőségeim.

**„Ha valahová
megérkezel,
ne hasonlítsd össze magad
másokkal
és nyugalmat
fogsz találni.”**

Paphnutiosz abba,
egyiptomi sivatagi atya

LAKJ MAGADNÁL

Magadban lakni azt jelenti, hogy kitartasz magad mellett és nyugalmat találsz magadban.

Rendezd be otthonod lehetőségeid, igényeid és benső küldetésed szerint.

Ne sírj az elmulasztott lehetőségek miatt. És ne vessz el mások lehetőségeinek elképzeléseiben.

Minden nap

tudatosítsd magadban,

hogy

friss levegőt

lélegezhetsz be.

AZ EGYSZERŰ KIS DOLGOKRÓL

Hétköznapi életünkben többször is megtörténik, hogy az előre nem látott körülmények hirtelen korlátoznak bennünket – és mi emiatt szenvedünk.

S ugyanakkor az efféle helyzetek lehetőséget is jelenthetnek – pl. egy betegség. Ez eleinte nagyon rossz, hiszen minden lehetséges dolgot megterveztem, a határidőnaplóm egészen betelt, és most az influenza ágyhoz köt. Semmit sem tudok tenni, és még olvasni sem vagyok képes. Azonban esetleg észreveszem, hogy a betegség végül is jót tesz nekem. Hirtelen felismerem, hogy talán túl gyorsan éltem, vagy hogy hamis dolgokat tartottam fontosnak. És talán éppen a kórházban eltöltött idő válik nagyon fontossá. Boldog pillanat, amikor a kórházból ismét kijövök és az egyszerű kis dolgokat elfogadom és értékelem. Levegőt veszek, és ismét szabadon járhatok.

Ez csupán a világban való létezés, ami hirtelen egészen sajátos ragyogást nyer. Ekkor a korlátozás értékes kincshez vezető útmutató lehet.

VAN EGY RÉGI LEGENDA ...

Egy öreg remetéhez elmegy egy ifjú, hogy életével kapcsolatban tanácsot kérjen.

A bölcs ember ezt mondja:

„Törekedj elérhető dologra.”

A fiatalember megköszöni, azonnal elmegy, de egy idő múlva visszajön. Még egy második tanácsot is szeretne. A remete válasza így hangzik:

„Törekedj elérhetetlen dologra.”

ÁLOM ÉS VALÓSÁG

Egy éremnek mindig két oldala van, s ezek egymással elválaszthatatlanul egyek.

Nem lehet csak az egyik oldalt kipréselni.

Az igazi életművészet az,
hogy álmunkat szemünk előtt tartva
megtesszük az éppen lehetségest.